

DOI: 10.26468/trakyasobed.1474365

Trakya University Journal of Social Sciences, 27(2), 179–193, 2025

Gastronomi Temalı Rekreasyon Alanları ve Bu Alanların Bireyler Üzerindeki Etkisinin Araştırılması: Karaman İli Örneği

Distribution of Gastronomy Themed Recreational Areas: The Case of Karaman Province

Öğr. Gör. Dr. Mustafa Akturfan^{1*}, Öğretmen Seher Akturfan², Doç. Dr. Yusuf Er³,
 Arş. Gör. Dr. Abdullah Çuhadar³, Doktora Öğrencisi Veyssel Turkak⁴

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, Karaman, Türkiye

²Nefise Sultan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Karaman, Türkiye

³Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Rekreasyon Yönetimi Bölümü, Karaman, Türkiye

⁴Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rekreasyon Yönetimi Bölümü, Karaman, Türkiye

ÖZ

Bu çalışma Karaman ilinde yer alan gastronomi temalı rekreasyonel aktivitelerin gerçekleştirildiği alanları tespit etmeyi ve bu alanların insanlar üzerindeki etkisini saptamayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda Karaman il merkezinde gönüllü katılımcılar ile yürütülen araştırmada karma yöntem kullanılmıştır. Nitel yöntemde belge incelemesi olarak da bilinen arşiv-doküman analiz yöntemi ve yapılandırılmış görüşme (mülakat) tekniği kullanılmıştır. Bu kapsamda öncelikle literatür taraması yapılmış, ilgili kurum ve kuruluşlar ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Daha sonra Kargiglioğlu ve Temür (2022) tarafından geliştirilen 8 soruluk görüşme formu 16 erkek ve 14 kadın olmak üzere toplam 30 katılımcıya uygulanmıştır. Elde edilen veriler betimsel ve içerik analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilmiş ve gastronomi temalı rekreatif alanlar bulgulanmıştır. Nicel yöntemde, Düner (2016) tarafından geliştirilen 30 soruluk anket, 101 erkek ve 88 kadın olmak üzere toplam 189 katılımcıya uygulanmıştır. Bu anket sonuçları, kent merkezindeki rekreasyon alanlarının insanlar üzerindeki etkisini ortaya koymuştur. Araştırma sonucu ulaşılan veriler SPSS 23.0 paket programından yararlanılarak analiz edilmiştir. Anket sonucu elde edilen bilgiler frekans ve yüzde olarak verilmiştir. Karaman'da restoran, fast food, pastane ve tatlıcılar, esnaf lokantaları, sulu yemek, kebab, döner, dürüm işletmeleri, kurum misafirhaneleri ve altın günleri kapalı alan; mesire alanları, park, baraj ve su temalı alanlar açık alan gastronomi temalı rekreasyon alanları olarak bulgulanmıştır. Araştırma sonunda Karaman ilindeki rekreasyon alanları hakkında bilgi verilmiş olup bu alanların hijyen ve sanitasyon şartlarının iyileştirilmesi, güvenlik ve ulaşım imkanlarının sağlanması alanların geliştirilip sayısının artırılması ilgili kurum ve kuruluşlara öneriler olarak sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Karaman, gastronomi, rekreasyon alanları

*Sorumlu Yazar/Corresponding Author: Öğr. Gör. Dr. Mustafa Akturfan

E-posta: mustafaakturfan@gmail.com

ORCID: 0000-0003-3918-9894

Geliş Tarihi/Received: 26.04.2024

Kabul Tarihi/Accepted: 10.04.2025

Epub: 03.10.2025

Yayınlanma Tarihi/Publication Date: 26.12.2025

Atıf/To cite this article: Akturfan, M., Akturfan, S., Er, Y., Çuhadar, A., & Turkak, V. (2025). Distribution of gastronomy themed recreational areas: The case of Karaman province. *Trakya University Journal of Social Sciences*, 27(2), 179–193.

©Telif Hakkı 2025 Yazar. Trakya Üniversitesi adına Galenos Yayınevi tarafından yayımlanmaktadır. Creative Commons Atıf (CC BY) Uluslararası Lisansı ile lisanslanmaktadır.
 Copyright© 2025 The Author. Published by Galenos Publishing House on behalf of Trakya University. Licensed under a Creative Commons Attribution (CC BY) 4.0 International License.

ABSTRACT

This study aims to identify the areas where gastronomy-themed recreational activities are carried out in Karaman province and to determine the impact of these areas on people. In this regard, a mixed method was used in the research conducted with volunteer participants in Karaman city center. In the qualitative method, the archive-document analysis method, also known as document review, and the structured interview technique were used. In this context, firstly, a literature review was conducted and interviews were held with relevant institutions and organizations. Later, the 8-question interview form developed by Kargiglioğlu and Temür (2022) was applied to a total of 30 participants, 16 male and 14 female. The obtained data were analyzed using descriptive and content analysis methods and gastronomy-themed recreational areas were discovered. In the quantitative method, a 30-question survey developed by Düner (2016) was applied to a total of 189 participants, 101 male and 88 female. These survey results revealed the impact of recreational areas in the city center on people. The data obtained as a result of the research were analyzed using the SPSS 23.0 package program. The information obtained from the survey is given as frequency and percentage. In Karaman, restaurants, fast food, patisseries and dessert shops, tradesmen's restaurants, stews, kebabs, doner, wrap businesses, institutional guesthouses and golden days were found as indoor areas; recreation areas, parks, dams and water-themed areas were found as outdoor gastronomy-themed recreation areas. At the end of the research, information was given about the recreation areas in Karaman province and suggestions were made to the relevant institutions and organizations to improve the hygiene and sanitation conditions of these areas, provide security and transportation facilities, and develop the areas and increase their number.

Keywords: Karaman, gastronomy, recreation areas

EXTENDED ABSTRACT

The intensity and tiring nature of today's city life wears people out and, as a result, negatively affects their health (Can, 2015, p. 2). People who want to get away from the stressful living conditions of cities demand different activities to rest, socialize, relax and improve their quality of life (Ekingen & Şahin, 2021, p. 161). Voluntary activities in the context of free time have led to the emergence of the concept of recreation. Recreation is defined as "activities that people participate in voluntarily in their spare time for entertainment and sports purposes" (Türk Dil Kurumu, 2024). Recreational activities help people regain their mental and physical health, which is endangered due to the negative effects and stress caused by the environment, and thus contribute to their revitalization, refreshment, renewal, health and happiness (Koçyiğit & Yıldız, 2014, p. 213). Cities provide opportunities for recreational activities such as hiking, camping, sports, theater, shopping, traveling and picnicking with their recreational areas (Bozkurt, 2019, p. 30; Uyanık, 2023, p. 489). In this context, gastronomy-themed recreational activities are among the important recreational activities that will enable people to rest, have fun and refresh. Gastronomy elements are among the recreational activities frequently preferred within the scope of event tourism today. Some recreational activities where gastronomic elements are used include food festivals, cooking activities, tasting organizations, gastronomy tours, museum visits and grape harvesting (Karakan, 2021, p. 46).

While Karaman province offers many recreational activities to local and foreign visitors with its cultural values and alternative tourism types (Keleş, 2021, p. 78), it also attracts attention with its gastronomy-themed recreation areas and recreational activities that can be carried out in these areas. In this context, the study aims to identify the areas where gastronomy-themed recreational activities are carried out in Karaman province and to determine the effects of these areas on people. In this context, a mixed method including both qualitative and quantitative methods was used in the research conducted with volunteer participants in the city center of Karaman. In the qualitative method, the archive-document analysis method, also known as document review, and the interview form developed by Kargiglioğlu and Temür (2022) were used.

The obtained data were analyzed using descriptive and content analysis methods and gastronomy-themed recreational areas were identified. In the quantitative method, the impact of recreation areas in the city center on people was determined using a 30-question survey developed by. The data obtained as a result of the research was analyzed using the SPSS 23.0 package program. The information obtained as a result of the survey is given as frequency and percentage. The universe of the research consists of local people living in Karaman city center. The sample of the study consisted of people living in Karaman who participated in the study voluntarily. In this context, the questionnaire form prepared for the quantitative dimension of the study was applied face to face by the researchers to 189 participants and the interview form prepared for the qualitative dimension was applied to 30 participants. It is seen that tourism and recreation research is concentrated on the nature, history, parks, water, beaches, sporting events and gastronomy elements that cities have. In this context, the research conducted aims to identify the areas where gastronomy-themed recreational activities are carried out in Karaman province and to determine the effects of these areas on people. As a result of the research, 14 hotels, 9 hotel restaurants, 6 independent

EXTENDED ABSTRACT

restaurants, 8 street food restaurants, 4 shopping mall businesses, 3 cafes, 56 stew businesses, 85 kebab, döner, wraps and 5 institutional guesthouses were identified as gastronomy-themed indoor recreation areas; 5 recreation areas, 4 parks, 8 dams and 3 water-themed areas were identified as outdoor recreation areas. In these areas, gastronomic elements such as meatballs, sausage, kokoreç, apples, Divle cheese etc. are used. When studies conducted in different cities are examined in a similar manner; Düner (2016) states that natural values come to the fore among the tourism elements of Erzincan city and that the public mostly uses Ekşisu and Çağlayan recreation areas, and accordingly, some dangers arise regarding the sustainability of these areas. Kargiglioğlu and Temür (2022) stated that the city of Muğla is open to development in terms of gastronomy tourism potential, that investments should be increased in this context and that events such as festivals should be organized at the international level. Koçyiğit & Yıldız (2014) stated that recreation areas in Konya are increasing day by day, and in this context, recreation areas contribute to the increase in the social activities of the people by contributing to the employment of the local people. Doldur and Nesipoğlu (2022) stated in their study titled “Characteristics and Distribution of Recreational Activities in the City of Antakya and Its Immediate Surroundings” that Antakya has a traditional cuisine with 600 types of dishes, that it was registered as the “26th Gastronomy City of the World” by UNESCO in 2017, and that in this context, recreational activities such as food tours, food festivals, local markets and farm visits, and cooking workshops can be organized within the scope of gastronomy tourism. They stated that the necessary infrastructure works should be carried out in this direction. As a result, local governments should take an active role in order to diversify the recreation areas of Karaman province and increase the tourism potential. In this context, it is important to determine gastronomy-themed recreational areas and organize various tourism activities. Recreational activities such as gastronomy festivals, food competitions and tasting events can be focused on to promote and brand local flavors. In addition to these activities; development of recreational activities such as nature walks, bicycle tours, picnic areas and adventure parks can also attract the attention of tourists. Thus, the recreational tourism potential of Karaman province can be increased and significant contributions can be made to the economic development of the region.

Giriş

Günümüz şehir hayatının yoğun ve yorucu olması insanları yıpratmakta ve buna bağlı olarak sağlığı olumsuz etkilemektedir (Can, 2015, s. 2). Şehirlerin stresli yaşam şartlarından uzaklaşmak isteyen insanlar dinlenmek, sosyalleşmek, rahatlamak ve yaşam kalitelerini artırmak için farklı etkinlikler talep etmektedir (Ekingen & Şahin, 2021, s. 161). Serbest zaman bağlamında gönüllü olarak yapılan aktiviteler rekreasyon kavramının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Rekreasyon “insanların boş zamanlarında, eğlence ve spor amacı ile gönüllü olarak katıldıkları etkinlikler” olarak tanımlanmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2024). Rekreasyon etkinlikleri çevrenin neden olduğu olumsuz etkiler ve stres nedeniyle tehlikeye giren ruh ve beden sağlığını geri kazanmak ve bu kapsamda insanların canlanmasına, tazelenmesine, yenilenmesine, sağlıklı ve mutlu olmasına katkı sağlamaktadır (Koçyiğit & Yıldız, 2014, s. 213). Şehirler sahip olduğu rekreatif alanlar ile doğa yürüyüşü, kamp, spor, tiyatro, alışveriş, seyahat ve piknik gibi rekreasyon etkinliklerinin gerçekleştirilmesine imkân vermektedir (Bozkurt, 2019, p. 30; Uyanık, 2023, s. 489). Bu kapsamda insanların dinlenmesi, eğlenmesi ve tazelenmesini sağlayacak önemli rekreatif etkinlikler arasında gastronomi temalı rekreasyonel faaliyetler gelmektedir. Gastronomi unsurları günümüzde etkinlik turizmi kapsamında sıklıkla tercih edilen rekreatif faaliyetler arasındadır. Gastronomik unsurların kullanıldığı bazı rekreatif faaliyetler arasında; yemek

festivalleri, yemek pişirme faaliyetleri, tadım organizasyonları, gastronomi turları, müze ziyaretleri ve bağ bozumu gibi etkinlikler yer almaktadır (Karakan, 2021, s. 46).

İlgili alan alanyazın incelendiğinde rekreasyonel alanların dağılımını konu edinen bazı çalışmalar arasında park kullanımı (Demir, 2002; Altunöz vd., 2014; Çetinkaya vd., 2016; Birinci vd., 2016; Bingül Bulut, 2023), gastronomi temalı rekreasyonel etkinlikler (Lakićević vd., 2012; Trabskaya vd., 2015; Zavalna, 2019; Karakan, 2021; Akturfan & Şen, 2023), rekreasyon alanları (Üstündağ vd., 2011; Winter vd., 2019; Eren & Koçyiğit, 2020) yer aldığı görülmektedir. Araştırmaların, kentlerin doğa, tarih, park, su, sahil, gastronomi ve sportif etkinlikler gibi konular kapsamında turizm ve rekreasyon arasındaki ilişki üzerine yoğunlaştığı görülmektedir.

Karaman ili sahip olduğu kültürel değerler ve alternatif turizm türleri ile (Keleş, 2021, s. 78) yerli ve yabancı ziyaretçilere birçok rekreatif etkinlik sunarken gastronomi temalı rekreasyon alanları ve bu alanlarda gerçekleştirilebilecek rekreatif faaliyetler ile de dikkat çekmektedir. Bu bağlamda gerçekleştirilen çalışma Karaman ilinde yer alan gastronomi temalı rekreasyonel aktivitelerin gerçekleştirildiği alanları tespit etmeyi ve bu alanların insanlar üzerindeki etkisini saptamayı amaçlamaktadır. Karaman’da restoran, fast food, pastane ve tatlıcılar, esnaf lokantaları, sulu yemek, kebab, döner, dürüm işletmeleri, kurum misafirhaneleri ve altın günleri

kapalı alan; mesire alanları, park, baraj ve su temalı alanlar açık alan gastronomi temalı rekreasyon alanı olarak bulgulanmıştır. Araştırma sonunda Karaman ilindeki rekreasyon alanları hakkında bilgi verilmiş, alanların hijyen ve sanitasyon şartlarının iyileştirilmesi, güvenlik ve ulaşım imkânlarının artırılması gerektiği belirtilmiştir. Gastronomi temalı rekreasyon alanlarında tercih edilen gastronomik unsurların coğrafi işaret ile tescillenerek gelecek nesillere aktarılması, rekreasyonel turizm kapsamında değerlendirilmesi, yerel ekonomiye kazandırılması ve bu alanların geliştirilip sayısının artırılması ilgili kurum ve kuruluşlara öneri olarak sıralanabilir.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Amacı ve Modeli

Bu çalışma Karaman ilinde yer alan gastronomi temalı rekreasyonel aktivitelerin gerçekleştirildiği alanları tespit etmeyi ve bu alanların insanlar üzerindeki etkisini saptamayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda Karaman il merkezinde gönüllü katılımcılar ile yürütülen araştırmada hem nitel hem nicel yöntemleri içeren karma yöntem kullanılmıştır. Nitel yöntemde belge incelemesi olarak da bilinen arşiv-doküman analiz yöntemi ve Kargiglioğlu ve Temür (2022) tarafından geliştirilen görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler betimsel ve içerik analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilmiş ve gastronomi temalı rekreatif alanlar tespit edilmiştir. Betimsel analiz yönteminde ulaşılan veriler daha önce belirlenen temalar çerçevesinde özetlenerek yorumlanırken; içerik analizinde ulaşılan veriler kavramlar ve ilişkilerle açıklanmaktadır. Betimsel analiz yönteminde özetlenerek yorumlanan veriler, içerik analizinde daha detaylı bir şekilde incelenmektedir. İçerik analizinde benzer veriler belirli kavram ve temalar kapsamında bir araya getirilerek okuyucunun anlayabileceği şekilde yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Nicel yöntemde ise Düner (2016) tarafından geliştirilen 30 soruluk anket kullanılarak şehir merkezinde yer alan rekreasyon alanlarının insanlar üzerindeki etkisi saptanmıştır. Araştırma sonucu ulaşılan veriler SPSS 23.0 paket programından yararlanılarak analiz edilmiştir. Anket sonucu elde edilen bilgiler frekans ve yüzde olarak verilmiştir.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Karaman il merkezinde yaşayan yerel halk oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Karaman'da yaşayan araştırmaya gönüllü olarak katılan halk oluşturmıştır. Bu kapsamda; araştırmanın nicel boyutunda hazırlanan anket formu 189; nitel boyutunda hazırlanan görüşme formu ise 30 katılımcıya araştırmacılar tarafından yüz yüze uygulanmıştır.

Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Aracı

Araştırma kapsamında hem nitel hem nicel yöntemleri içeren karma yöntem kullanılmıştır. Nitel yöntemde belge incelemesi olarak da bilinen arşiv-doküman analiz yöntemi ve görüşme

(mülakat) tekniği kullanılmıştır. Bu kapsamda öncelikle literatür taraması yapılmış, ilgili kurum ve kuruluşlar ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Daha sonra Kargiglioğlu ve Temür (2022) tarafından geliştirilen 8 soruluk görüşme formu 16 erkek ve 14 kadın olmak üzere toplam 30 katılımcıya; nicel yöntemde ise Düner (2016) tarafından geliştirilen 30 soruluk anketin 101 erkek ve 88 kadın olmak üzere toplam 189 katılımcıya uygulanmıştır.

Araştırmada veri toplanmaya başlanmadan önce Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'nun 06/06/2023 tarih ve 11 sayılı toplantısında 158 karar sayısı ile etik kurul izni alınmıştır.

Verilerin Değerlendirilmesi

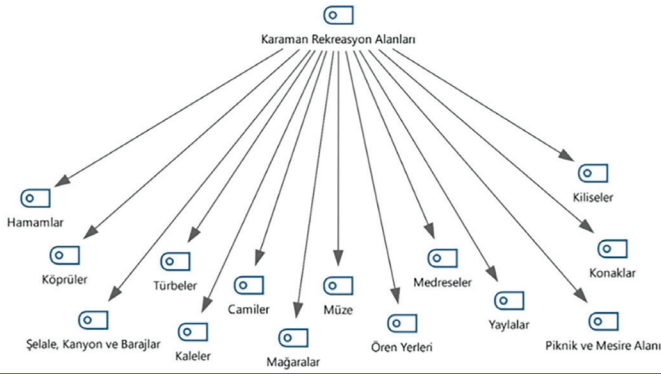
Araştırma sonucu ulaşılan nicel veriler SPSS 23.0 paket programından yararlanılarak analiz edilmiştir. Anket sonucu elde edilen bilgiler frekans ve yüzde olarak verilmiştir. Araştırma sonucu elde edilen nitel veriler ise betimsel ve içerik analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular

Karaman Tarihi, Rekreasyon Alanları ve Aktiviteleri

Karaman'ın kuruluş tarihine ait kesin bir bilgi olamamakla birlikte M.Ö. 8000 yıllarına ait yerleşim olduğu Süleymanhacı köyünde yer alan Pınarbaşı Höyüğü'nde yapılan araştırmalardan elde edilmiştir (Şimşek, 2020, s. 250). Karaman tarihine ışık tutan önemli höyükler arasında Derbe (Kerti) Höyük, Pınarbaşı Höyüğü, Canhasan Höyüğü, Kozlubucak Höyüğü, Eminler Höyüğü ve İlisıra Höyüğü yer almaktadır. Karaman höyüklerinde yapılan araştırmalar Prehistorik dönemde yerleşim olduğu, bu alanlara yerleşim tarım, su, güvenlik ve ulaşım imkânlarından olmuştur (Kurt, 2009, s. 173). Karaman sahip olduğu coğrafi konumu, bitki örtüsü ve iklimi ile önemli yerleşim yerlerinden birisi olmuştur. Karaman Hititliler, Frigyalılar, Lidyalılar, Persler, Roma, Bizans İmparatorluğu, Selçuklular, Danişmendliler ve Anadolu Selçuklulara yurt olmuştur (Keleş, 2021, s. 73). Karaman'da bu topluluklara ait cami, medrese, han, hamam, kale, türbe yer alırken Binbir Kilise olarak bilinen alanda manastır, bazalika, kilise ve şapel gibi kültür unsurları bulunmaktadır. Karamanoğulları Beyliği 1235 yılında 13. yüzyıl ortalarında Laranda'da kurulmuştur. Eskiden Laranda olarak anılan Karaman Larende'ye dönüşmüştür. 1467 yılında ise Fatih Sultan Mehmet Karaman'ı Osmanlı Devleti'ne katmıştır. Cumhuriyet döneminde Konya'ya bağlanmış ve Karaman adı verilmiştir. Karaman 15/06/1989'da Türkiye'nin 70. ili olmuştur (Şimşek, 2020, ss. 250–251). Karaman kuzeyde Konya, güneyde Mersin, doğuda Ereğli, güneydoğusunda Silifke, batısında Antalya ile komşu olup İç Anadolu Bölgesinin güney ucunda yer almaktadır (Uca, 2012, s. 71; Keleş, 2021, s. 74). Karaman merkez ilçe ile Ermenek,

Kazımkarabekir, Ayrancı, Başyayla ve Sarıveliler dahil altı ilçeye sahiptir (Karaman Valiliği, 2023). Birçok topluluğa yurt olmuş Karaman geleneksel el sanatları ve mutfacı ile kültürel ve doğal güzellikler bakımından birçok rekreasyon alanına sahiptir. Karaman'ın sahip olduğu rekreasyon alanları Şekil 1'de yer almaktadır.

Şekil 1. Karaman'ın sahip olduğu rekreasyon alanları

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur

Bu rekreasyon alanları arasında Manazan Mağaraları, Karaman Kalesi, Tartan Konağı, Binbir Kilise, Balkusan Yaylası, Seki Çeşme Hamamı, Değle Ören Yeri, Hatuniye Medresesi, Araboğlu Cami, Karamanoğlu Mehmetbey Türbesi, Görmeli (Ala) Köprüsü, Karaman Müzesi, Nadire Kanyonu, Ermenek Barajı, Zeyve Pazarı, Taşkale, Yılkı Atları, Karadağ yer almaktadır.

Karaman coğrafi özellikleri, tarihi ve yeryüzü şekilleri, doğası ve kültürel unsurları ile yerel halk ve şehre gelen ziyaretçilere birçok rekreatif aktivite sunmaktadır. Karaman'da yapılabilecek başlıca rekreasyon aktiviteleri Tablo 1'de belirtilmiştir.

Tablo 1. Karaman'da yapılabilecek başlıca rekreasyon aktiviteleri

Yürüyüş parkurları	Kamp ve karavan alanları	Foto safari
Dağ koşusu	Yaylalar	Orienteering
Dağ tırmanış parkurları	Kayak merkezi	Sportif olta balıkçılığı
Mağara	Off-road	Rafting
Bisiklet parkurları	Yaban hayatı yaşam alanları	Bitki gözlemciliği
Su sporları	Agroturizm	Yöresel pazar
Yamaç paraşütü	Kuş kelebek gözlemciliği	Yaban hayatı
Festivaller		

Kaynak: Kültür Portalı, 2023

Karaman Gastronomi Temalı Rekreasyon Alanları

Karaman'da yer alan gastronomi unsurlarının tespiti için nitel araştırma yöntemlerinden yüz yüze görüşme tekniği kullanılmıştır. Bu bağlamda 30 katılımcı ile 10.05.2023 ve 17.05.2023 tarihleri arasında görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşme yapılan katılımcılara ait demografik bilgiler Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Katılımcılara ait demografik bilgiler

		n	%
Cinsiyet	Kadın	14	46.6
	Erkek	16	53.3
Yaş	15–25	6	20
	26–35	6	20
	36–45	8	26.6
	46–55	8	26.6
	56–59	2	6.6
Yaşanılan yer	Karaman	30	100
Eğitim durumu	İlköğretim	3	10
	Lise	6	20
	Ön lisans	3	10
	Lisans	16	53.3
	Lisansüstü	2	6.6

Araştırmanın çalışma grubu incelendiğinde cinsiyetler açısından birbirine yakın sayıda olduğu görülmektedir. Yaş aralığına bakıldığında 15–65 yaş aralığında katılımcıların olduğu genel dağılımın 36–55 yaş aralığında olduğu ve 59 yaş üzerinde katılımcının olmadığı görülmektedir. Eğitim düzeylerine incelendiğinde lisans 16, lise 6, ilköğretim 3, ön lisans 3 ve lisansüstü 2 kişinin olduğu görülmektedir. Katılımcıların tamamının Karaman'da ikamet ettikleri belirlenmiştir. Çalışma kapsamında belirlenen tema, alt tema ve kodlar tablolaştırılarak katılımcı görüşleri ile desteklenerek yorumlanmıştır. Araştırmada katılımcıların verdikleri cevapların analizi sonucu belirlenen birinci tema Karaman'da gastronomi ve turizm iken gastronomi festivalleri, gastronomik hediyelik eşyalar ve gastronomi turizm potansiyeli alt temalar olarak belirlenmiştir.

Tablo 3. Karaman’da gastronomi ve turizm teması

Tema 1	Alt tema	Kodlar	Kodların tekrar sıklığı
Karaman’da gastronomi ve turizm	Gastronomi festivalleri	Elma festivali	7
	Gastronomik hediyelik eşyalar	Ermenek helvası	6
		Pest elma	6
		Divle peyniri	9
		Un tarhanası	1
		Süleyman hacılı kavunu	1
		Mayalı	3
		Lokur	2
		Bulgur	3
		Bisküvi	3
	Gastronomi turizmi potansiyeli	Yatırım yapılmalı	6
		Tanıtım yapılmalı	11
		Potansiyeli iyi	3
		Geliştirilmeli	21

Katılımcıların “Karaman ilinde düzenlenen yiyecek içecek festivalleri hakkında bilginiz var mı?” sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde katılımcıların Karaman’da düzenlenen festivaller hakkında bilgisi olmadığı görülmüştür.

K3, “Bilgim yok Karaman’da herhangi bir festivale katılmadım.”

K12, “Sosyal medyadan bazı bildirimler geliyor. Ermenek’te festival düzenlendiğini duymuştum.”

Karaman’da düzenlenen gastronomi temalı festivaller arasında “Akçaşehir Yöresel Yemeklerimizi-Geleneklerimizi Yaşatma ve Kültür Şenliği, Geleneksel Sarıveliler Karacaoğlan ve Yayla Şenliği, Ahilik Kültürü Haftası Kutlamaları, Kiraz Festivali, Bal Festivali, Çiçek Hasat Şenlikleri ve Kardelen Festivali, Ermenek Taşeli Kültür Sanat ve Sıla Festivali” yer almaktadır.

Katılımcıların “Karaman ilinden satın alınacak gastronomik hediyelik eşyalar nelerdir, neler olabilir?” sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde;

K5, “Peynir, mayalı, Ermenek helvası, elma, kiraz.”

K9, “Pest Elma, lokur, divle peyniri, Süleyman hacılı kavunu.”

Katılımcılar Karaman’da satın alınabilecek gastronomik hediyelik ürünlerin başında Divle peyniri, Pest elma ve Ermenek helvası geldiğini belirtmişlerdir.

Katılımcıların “Karaman ilinin gastronomi turizmi potansiyeli ile ilgili ne düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde;

K16, “Yöresel mutfak açısından zengin olmasına rağmen tesis ve tanıtım açısından yetersiz olduğunu düşünüyorum.”

K21, “Yöresel ürünlerin satış yapılacağı alanların oluşturulması gerekir. Alan, tanıtım ve personel konusunda yatırım yapılmalıdır.”

Katılımcılar Karaman ilinin yöresel ürünler açısından zengin olduğunu ancak tesis, tanıtım ve kalifiyeli personel yönünden geliştirilmesi gerektiğini düşünmektedirler.

Araştırma sonunda tespit edilen ikinci tema Karaman mutfak kültürü iken ikinci tema kapsamında endemik bitkiler, coğrafi işaretli ürünler, yöresel yiyecek ve içecekler alt temalar olarak belirlenmiştir.

Tablo 4. Karaman mutfak kültürü teması

Tema 2	Alt tema	Kodlar	Kodların tekrar sıklığı	Kodlar	Kodların tekrar sıklığı
Karaman mutfak kültürü	Endemik bitkiler	Menengiç	1	Kızıl kaplan otu	2
		Çiğdem	1		
	Coğrafi işaretli ürünler	Divle peyniri	15		
		Ermenek helvası	6		
		Karaman elması	1		
	Yöresel yiyecek ve içecekler	Calla	16	Bulgurca	3
		Etli ekmek	11	Sıkma	1
		Batırık	24	Kömbe	2
		Elma	4	Bisküvi	1
		Arabaşı	15	Koyun yoğurdu	1
		Tahinli pide	4	Kiraz	1
		Divle peyniri	6	Zerde	1
		Mayalı	3	Palize	1
		Şebit pilavı	3	Topalak	1
		Lokur	1	Ermenek helvası	3
		Sulu pilav	1	Hoşaf	1
		Yayık ayranı	3		

Katılımcılara yöneltilen “Yöreyle ait endemik bitkiler hakkında bilginiz var mı?” sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde;

K 21, “Pek bilgim yok ama kızıl kaplan otunu duymuştum.”

K 26, “Karadağ bölgesinde çok çeşitli ot türü olduğu söyleniyor.”

Katılımcıların yöreye özgü endemik bitkiler hakkında bilgi sahibi olamadıkları görülmektedir.

Katılımcıların “Karaman iline ait coğrafi işaretler hakkında bilginiz var mı?” sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde;

K7, “Ben Divle peynirinin coğrafi işaret ile tescillendiğini biliyorum.”

K 23, “Evet, Divle peyniri, Ermenek helvası.”

Katılımcılarının verdikleri yanıtlar doğrultusunda, katılımcıların çoğunluğunun 08.12.2017 tarihinde Karaman Ticaret ve Sanayi Odası tarafından menşe adı ile tescillenen Ayrancı Divle peyniri ile ilgili bilgi düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir. Karaman’da sahip olunan ürünlerin coğrafi işaret kapsamında tescillenmesi için 2022 yılı itibarıyla çalışmaların hızlandığı görülmektedir. Bu kapsamda 14.09.2022 tarihinde Ermenek helvası Ermenek Belediyesi tarafından mahreç işareti, 08.12.2022 tarihinde Karaman Ekşikara Üzümlü Karaman Ticaret ve Sanayi Odası tarafından, 07.02.2023 tarihinde Başyayla Karın Kaymağı Başyayla İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından mahreç işareti ve 03.05.2023 tarihinde Kazımkarabekir Kabak Çekirdeği Kazımkarabekir İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından mahreç işareti ile tescillenmiştir.

Katılımcıların “Karaman iline ait yöresel yiyecek ve içecekler nelerdir?” sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde;

K8, “Calla, batırık, arabası çorbası, etli ekmek.”

K11, “Topalak, tahinli pilavı, mayalı, hoşaf.”

Katılımcılar Karaman’da evlerde genellikle yöresel yemeklerin yapıldığını çarşı merkezde ise genellikle kebab türü ekmek arası ve ızgara türü yemeklerin yapıldığını belirtmişlerdir.

Karaman’da ılıman iklime sahip dağ köylerinde zeytin, nar, zeytinyağı, kiraz, nar ekşisi, peynir, üzüm, soğan, küçükbaş hayvancılık, pekmez; sert iklime sahip dağ köyleri aracılık, hayvancılık, badem, nohut, ceviz, patates, fasulye; Kazımkarabekir, Ayrancı, Merkez hayvancılık, arpa, elma, pancar, beyaz kiraz, buğday, nohut, mısır, fasulye, peynir, süt, yoğurt; Başyayla, Sarıveliler, Ermenek pekmez, arıcılık, küçükbaş hayvancılık, kiraz, peynir, nar ekşisi, üzüm, nar yer almaktadır.

Araştırma sonunda Karaman turizm faaliyetlerinde problemler, istek ve öneriler teması kapsamında turizm faaliyetlerinde karşılaşılan problemler ve turizm faaliyetlerine yönelik istek ve öneriler alt temaları belirlenmiştir.

Tablo 5. Karaman turizm faaliyetlerinde problemler, istek ve öneriler teması

Tema 3	Alt tema	Kodlar	Kodların tekrar sıklığı
Karaman turizm faaliyetlerinde problemler, istek ve öneriler	Turizm faaliyetlerinde karşılaşılan problemler	Altyapı	
		Tanıtım eksikliği	24
		Etkinlik eksikliği	27
		Rekreasyon alanı eksikliği	21
		Turizm çeşitlenmemesi	29
		Temizlik	14
	Turizm faaliyetlerine yönelik istek ve öneriler	Yöresel ürün pazarı	23
		Fiyat kontrolü	
		Tur düzenlenmesi	12
		Festival sayısı artırılması	4
		Halkın bilgilendirilmesi	7
		Piknik alanı sayısı artırılması	6
			13
			17

Katılımcıların “Karaman ilindeki turizm faaliyetleri ile ilgili neler yapılması gerektiğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtlar incelendiğinde;

K5, “Sıra gecelerinin düzenlenmesi, usta şeflerin çıkarılması ve tanıtım yapılması gerekmektedir.”

K8, “Doğal güzellikler ön plana çıkarılmalı, yiyecek festivallerinin sayısı artırılmalı, mesire alanları artırılmalı.”

K13, “Binbir kilise bölgesine tesis ve kamp alanları yapılmalı.”

K17, “Ulusal ve uluslararası festivaller düzenlenmeli ve tanıtım yapılmalı.”

K27, “Kılıban, TRT, Üçkuyu arasına teleferik kurulması ve bu rotalarda Restoran kurulması iyi olur.”

Katılımcılar Karaman ilinin sahip olduğu gastronomik potansiyeli yansıtamadığını birkaç ürünle tanındığını ve kaliteli hizmet veren işletmelerin sayısının artırılması ve bu kapsamda yöresel yiyeceklerin bu işletmelerde yer alması gerektiğini belirtmişlerdir.

Son olarak ise Karaman rekreasyonel gastronomi alanlarının tespiti için nitel araştırma yöntemlerinden arşiv-doküman tarama yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda Karaman belediyesi, Karaman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile diğer resmî kurum ve sivil toplum örgütlerinden elde edilen

bilgilerden yararlanılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen verilerinin analizi sonucu Karaman ili gastronomi temalı rekreasyon alanları ve bu alanlarda gerçekleştirilen faaliyetler belirlenmiştir. Gastronomi temalı rekreasyon alanları kapalı ve açık alan olarak sınıflandırılmaktadır. Gastronomi temalı kapalı rekreasyon alanları arasında 14 otel, lüks restoranlar, fast food işletmeleri, kafeler, kahvehaneler, sokak lezzetleri, esnaf lokantaları, AVM işletmeleri, kurum misafirhaneleri, pastaneler ve bayan günleri; gastronomi temalı açık rekreasyon alanları arasında ise mesire alanları, parklar, şelaleler, hobi bahçeleri ve bağ evleri tespit edilmiştir. Bu alanlarda gerçekleştirilen rekreatif faaliyetler arasında piknik, dışarıda yeme isteği, balık tutma; vb. etkinlikler yer alırken bu etkinliklerde yöresel ürünler, et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, sebze ve meyve gibi gastronomik unsurlar kullanılmaktadır.

Karaman Halkının Rekreasyon Alanları ve Aktiviteleri Hakkındaki Görüşleri

Anketin uygulanması sonucu ortaya çıkan bulgular; frekans, yüzde ve kümülatif yüzdelerin tablolara aktarılması ile gösterilmiştir. Anket uygulaması yapılan katılımcılara ait demografik bilgiler ve diğer betimleyici veriler Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Demografik bilgiler ve diğer betimleyici veriler

		Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Cinsiyet	Bayan	88	46.6	46.6
	Bay	101	53.4	100
	Toplam	189	100	
Yaş	20 yaş altı	27	14.3	14.3
	20–29	24	12.7	27
	30–39	58	30.7	57.7
	40–49	51	27	84.7
	50 yaş üstü	25	13.2	97.9
	Boş cevap	4	2.1	100
	Toplam	189	100	
Medeni durum	Bekar	58	30.7	30.7
	Evli	109	57.7	88.4
	Boşanmış	20	10.6	98.9
	Boş cevap	2	1.1	100
	Toplam	189	100	
Eğitim durumu	İlköğretim	55	29.1	29.1
	Lise	60	31.7	60.8
	Üniversite	50	26.5	87.3
	Yüksek lisans	15	7.9	95.2
	Doktora	8	4.2	99.5

Tablo 6. Devamı

		Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Eğitim durumu	Boş cevap	1	0.5	100
	Toplam	189	100	
Meslek	Memur	48	25.4	25.4
	İşçi	36	19	44.4
	Serbest meslek	27	14.3	58.7
	Öğrenci	30	15.9	74.6
	Diğer	37	18.5	93.1
	Boş cevap	11	6.9	100
	Toplam	189	100	
Gelir	8000 TL'den az	36	19	19
	8000–10000 TL	38	20.1	39.1
	10000–13000 TL	30	15.9	51.8
	13000–15000 TL	24	12.7	64.5
	15000 TL üzeri	53	28	92.5
	Boş cevap	8	7.5	100
	Toplam	189	100	

Katılımcılardan 88'i kadın, 101'i ise erkektir, 20 yaş altı 27 kişi, 20–29 yaş 24 kişi, 30–39 yaş 58 kişi, 40–49 yaş 51 kişi ve 50 yaş üzeri 25 kişidir. Ankete katılanlardan 58 kişi bekar, 109 kişi evli ve 20 kişi boşanmış olarak görülmektedir. Katılımcılardan ilköğretim mezunu 55 kişi, lise mezunu 60 kişi, üniversite mezunu 50 kişi, yüksek lisans mezunu 15 kişi ve doktora mezunu 8 kişidir. Kırk sekiz kişi memur, 36 kişi işçi, 27 kişi serbest meslek, 30 kişi öğrenci, 37 kişi diğer meslek grubundadır. Katılımcılardan 8000 TL'den az 36 kişi, 8000–10000 TL grubunda 38 kişi, 10000–13000 TL grubunda 30 kişi, 13000–15000 TL grubunda 24 kişi ve 15000 TL üzeri grupta 53 kişidir.

“Anketi yapmadan önce rekreasyon kavramı hakkında bir bilginiz var mıydı?” sorusu evet/hayırlı bir sorudur. Bu soruya katılımcılardan 79 kişi evet yanıtını verirken, 110 kişi hayır yanıtını vermiştir.

Tablo 7. Anketi yapmadan önce rekreasyon kavramı hakkında bir bilginiz var mıydı?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Evet	79	41.8	41.8
Hayır	110	58.2	100
Toplam	189	100	

“Rekreatif ve turistik etkinliklerde bulunmak için (tarihi yerleri, doğal alanları, kamping, spor, piknik, gezinti vb.) herhangi bir yere gider misiniz?” sorusu evet/hayırlı bir sorudur. Ankete katılan kişilerin soruya verdikleri cevaplar doğrultusunda katılımcılardan 162 kişi evet, 36 kişi hayır cevabını vermiştir. Sonuçlara göre halkın rekreasyon faaliyeti gösterdiği görülmektedir.

Tablo 8. Rekreatif ve turistik etkinliklerde bulunmak için (tarihi yerleri, doğal alanları, kamping, spor, piknik, gezinti vb.) herhangi bir yere gider misiniz?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Evet	162	81.8	81.8
Hayır	36	18.2	100
Toplam	198	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 198 cevap alınmıştır)

“Rekreasyon alanlarında sizin için önemli olan öncelik nedir?” ankete katılan kişilerin soruya verdikleri cevaplar doğrultusunda; doğal güzellik 133 kişi, tarihi mekânlar 73 kişi, avcılık 26 kişi, kamp yapma 46 kişi, piknik yapma 90 kişi, kaplıcalar 21 kişi ve son olarak diğer cevabı veren 13 kişidir.

Tablo 9. Rekreasyon alanlarında sizin için önemli olan öncelik nedir?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Doğal güzellik	133	33.1	33.1
Tarihi mekânlar	73	18.2	51.3
Avcılık/Balık tutma	26	6.5	57.8
Kamp yapma	46	11.4	69.2
Piknik yapma	90	22.4	91.6
Kaplıcalar	21	5.2	96.8
Diğer	13	3.2	100
Toplam	402	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 402 cevap alınmıştır)

“En çok hangi mevsimi tercih edersiniz?” sorusu birden çok seçeneğin işaretlenebileceği şekilde hazırlanmıştır. Bu soru sorulduğunda yaz mevsimini tercih eden 96 kişi, sonbaharı tercih eden 29 kişi, kışı tercih eden 20 kişi, ilkbaharı tercih eden 59 kişi, her mevsimi tercih eden 40 kişidir. İlkbaharda ve yaz aylarında havaların ısınmaya başlaması ile bu faaliyete katılım oranında önemli bir artış görülmektedir. Bu soruya 1 kişi cevap vermemiştir.

Tablo 10. En çok hangi mevsimi tercih edersiniz?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Yaz	96	39.2	39.2
Sonbahar	29	11.8	51
Kış	20	8.2	59.2
İlkbahar	59	24.1	83.3
Her mevsim	40	16.3	99.6
Boş cevap	1	0.4	100
Toplam	245	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 245 cevap alınmıştır)

“Ne kadar süre ile rekreasyon faaliyetini gerçekleştirirsiniz?” sorusuna katılımcılardan 16 kişi hemen hemen her gün, 43 kişi haftada bir, 53 kişi ayda bir, 32 kişi yılda 1–2 kez, 43 kişi bayram ve benzeri tatil dönemlerinde, 6 kişi hiç cevabını vermemiştir.

Tablo 11. Ne kadar süre ile rekreasyon faaliyetini gerçekleştirirsiniz?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Hemen hemen her gün	16	8.3	8.3
Haftada bir	43	22.3	30.6
Ayda bir	53	27.5	58.1
Yılda 1–2 kez	32	16.6	74.7
Bayram ve benzeri tatiller	43	22.3	97
Hiç	6	3	
Toplam	193	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 193 cevap alınmıştır)

“Rekreasyon faaliyeti için bütçe ayırıyor musunuz?” sorusu evet/hayırlı bir sorudur. Soruya verilen yanıtlarda 117 kişi evet derken, 70 kişi hayır seçeneğini işaretlemiştir. İki kişi de cevap vermemiştir. Katılımcılar rekreasyon faaliyetleri için ağırlıklı olarak bütçe ayırmaktadır.

Tablo 12. Rekreasyon faaliyeti için bütçe ayırıyor musunuz?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Evet	117	61.9	61.9
Hayır	70	37	98.9
Boş cevap	2	1.1	
Toplam	189	100	

“Rekreasyon faaliyeti için ne kadar bütçe ayırırsınız?” sorusuna katılımcılardan 21 kişi 100–250 TL, 49 kişi 250–500 TL, 85 kişi 500 TL ve üzeri bütçe ayırmaktadır. Katılımcılardan 50 kişi ise bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 13. Rekreasyon faaliyeti için ne kadar bütçe ayırırsınız?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
100–250 TL	21	10.2	10.2
250–500 TL	49	23.9	34.1
500 TL ve üzeri	85	41.5	75.6
Boş cevap	50	24.4	100
Toplam	205	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 205 cevap alınmıştır)

“Karaman’da en çok tercih ettiğiniz rekreasyon alanları nerelerdir?” sorusuna 90 kişi Gökçe Çamlığı’nı, 38 kişi Saklı Cennet’i, 44 kişi Manzara Mağaraları’nı, 31 kişi Aktekke Meydanı’nı, 89 kişi Türk Dünyası Kültür Parkı’nı ve 27 kişi diğer yerleri tercih etmiştir. Üç kişi bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 14. Karaman’da en çok tercih ettiğiniz rekreasyon alanları nerelerdir?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Gökçe Çamlığı	90	28	28
Saklı Cennet	38	11.8	39.8
Manzara Mağaraları	44	13.7	53.5
Aktekke Kent Meydanı	31	9.6	63.1
Türk Dünyası Kültür Parkı	89	27.6	90.7
Diğer	27	8.4	99.1
Boş cevap	3	0.9	100
Toplam	322	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 322 cevap alınmıştır)

“Gittiğiniz yerlerde daha çok nelere ihtiyaç duyarsınız?” sorusuna katılımcılardan 89 kişi masa ve sandalyeye, 70 kişi oyun parkına, 68 kişi büfe- lokantaya, 70 kişi ulaşım imkânlarına, 19 kişi diğer seçeneklere ihtiyaç duymaktadır. Bir kişi bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 15. Gittiğiniz yerlerde daha çok nelere ihtiyaç duyarsınız?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Masa ve sandalye olmalı	89	28.1	28.1
Oyun parkı	70	22.1	50.2
Büfe-lokanta	68	21.5	71.7

Tablo 15. Devamı

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Ulaşım imkânları	70	22.1	93.8
Diğer	19	6	99.8
Boş cevap	1	0.2	100
Toplam	317	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 317 cevap alınmıştır)

“Gittiğiniz yerlerde yemek ihtiyacınızda neyi tercih edersiniz?” sorusuna katılımcılardan 127 kişi kendin pişir kendin ye, 69 kişi ise lokantalı yerleri tercih etmektedir. Bir kişi bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 16. Gittiğiniz yerlerde yemek ihtiyacınızda neyi tercih edersiniz?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Kendin pişir-kendin ye	127	64.5	64.5
Lokantalı yerleri tercih ederim	69	35	99.5
Boş cevap	1	0.5	100
Toplam	197	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 197 cevap alınmıştır)

“Rekreasyon faaliyeti içerisinde Karaman’ın halkına sunduğu olanaklar nedir?” sorusuna katılımcılardan 84 kişi güzel bir hava ve iklim sahiptir, 80 kişi rahatlatıcı bir yerdir, 25 kişi kış ile yaz mevsimi dağ turizmi için önemli bir yerdir ve 41 kişi boş zamanı değerlendirecek yere sahiptir cevabını vermiştir. On iki kişi bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 17. Rekreasyon faaliyeti içerisinde Karaman’ın halkına sunduğu olanaklar nedir?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Güzel bir hava ve iklim sahiptir	84	34.7	34.7
Rahatlatıcı ve dinlendirici bir yerdir	80	33.1	67.8
Kış ile yaz mevsimi ve dağ turizmi için önemli bir yerdir	25	10.3	78.1
Boş zaman değerlendirecek birçok yere sahiptir	41	16.9	95
Boş cevap	12	5	100
Toplam	242	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 242 cevap alınmıştır)

“Karaman’a yakın bir ilde yaşasaydınız ilin doğal güzelliklerinden yararlanmak için gelir miydiniz?” sorusuna

katılımcılardan 90 kişi evet diyerek “Karaman’a geliriz derken” 97 kişi hayır diyerek “gelmeyiz” demiştir.

Tablo 18. Karaman’a yakın bir ilde yaşasaydınız ilin doğal güzelliklerinden yararlanmak için gelir miydiniz?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Evet	90	47.6	47.6
Hayır	97	51.3	98.9
Boş cevap	2	1.1	100
Toplam	189	100	

“Rekreasyon faaliyetleri Karaman kentinin gelişimine sizce nasıl katkıda bulunuyor?” sorusunda yanıtlar değerlendirildiğinde 87 kişi kent yaşamına katkı sağladığını söylerken, 26 kişi kent halkına sosyal yaşam sağlıyor demiştir. Kentin tanıtımı sağlanıyor diyen 51 kişi, kentin turizme katkısı var diyen 22 kişidir. Üç kişi cevap vermemiştir.

Tablo 19. Rekreasyon faaliyetleri Karaman kentinin gelişimine sizce nasıl katkıda bulunuyor?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Hava, su gibi doğal özellikler bakımından kent yaşamına büyük katkı sağlıyor	87	46	46
Pek çok sportif ve sosyal aktivite kent halkına sosyal yaşam sağlıyor	26	13.8	59.8
Kentin tanıtımını sağlıyor.	51	27	86.8
Kentin turizmne katkı sağlıyor	22	11.6	98.4
Boş cevap	3	1,6	100
Toplam	189	100	

“Rekreasyon faaliyetine katılma amacınız nelerdir?” sorusuna 65 kişi doğa yürüyüşü, 42 kişi kayak yapmak, 57 kişi dağa tırmanmak, 133 kişi dinlenmek, 139 kişi piknik yapmak, 67 kişi manzara seyretmek, 83 kişi temiz hava almak, 79 kişi gezinti yapmak, 12 kişi kaplıcalardan faydalanmak, 6 kişi diğer seçeneği işaretlemiştir. Bir kişi bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 20. Rekreasyon faaliyetine katılma amacınız nelerdir?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Doğa yürüyüşü yapma	65	9.5	9.5
Kayak yapmak	42	6.1	15.6
Dağa tırmanmak	57	8.3	23.9

Tablo 20. Devamı

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Dinlenmek	133	19.4	43.3
Piknik yapmak	139	20.3	63.6
Manzara seyretmek	67	9.8	73.4
Temiz hava almak	83	12.1	85.5
Gezinti yapmak	79	11.5	97
Kaplıcalardan yararlanmak	12	1.8	98.8
Diğer	6	1.1	98.9
Boş cevap	1	1.0	100
Toplam	684	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 684 cevap alınmıştır)

“Gittiğiniz alanlardan istediğiniz gibi yararlanmanızı olumsuz olarak etkileyen sebepler nelerdir?” soruya verilen yanıtlarda 59 kişi hava kirliliği, 15 kişi su kirliliği, 48 kişi gürültü, 21 kişi trafik, 44 kişi yoğun kullanım, 10 kişi diğer seçenekleri işaretlemiştir. Dört kişi ise bu soruya cevap vermemiştir. Verilen cevaplar doğrultusunda en fazla hava kirliliğinin etkili olduğu belirtilirken daha sonra yoğun kullanım ve gürültü cevabı verilmiştir.

Tablo 21. Gittiğiniz alanlardan istediğiniz gibi yararlanmanızı olumsuz olarak etkileyen sebepler nelerdir?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Hava kirliliği	59	29.4	29.4
Su kirliliği	15	7.5	36.9
Gürültü	48	23.9	60.8
Trafik	21	10.4	71.2
Yoğun kullanım	44	21.9	93
Diğer	10	5	98
Boş cevap	4	2	100
Toplam	201	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 201 cevap alınmıştır)

“Eğlenme, dinlenme, piknik, gezinti, hoşça vakit geçirmek gibi rekreasyonel amaçlarla gittiğiniz yerlerde kaç saat kalırsınız?” sorusuna katılımcılardan 12 kişi bir saatten az, 47 kişi birkaç saat, 52 kişi sabahdan öğleye kadar, 62 kişi öğleden akşama kadar ve 48 kişi sabahdan akşama kadar cevabını vermiştir. Dört kişi ise bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 22. Eğlenme, dinlenme, piknik, gezinti, hoşça vakit geçirmek gibi rekreasyonel amaçlarla gittiğiniz yerlerde kaç saat kalırsınız?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Bir saatten az kısa süreli	12	5.3	5.3
Birkaç saat	47	20.9	26.2
Sabahtan öğlene kadar	52	23.1	49.3
Öğlenden akşama kadar	62	27.6	76.9
Sabahtan akşama kadar	48	21.3	98.2
Boş cevap	4	1.8	100
Toplam	225	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 225 cevap alınmıştır)

“Rekreasyon faaliyetine genelde kimlerle katılırsınız?” sorusuna katılımcılardan 26 kişi yalnız, 116 kişi ailemle, 41 kişi arkadaş grubumla, 15 kişi akrabalarımle seçeneğini işaretlemiştir. Dört kişi cevap vermemiştir.

Tablo 23. Rekreasyon faaliyetine genelde kimlerle katılırsınız?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Yalnız	26	12.9	12.9
Ailemle	116	57.4	70.3
Arkadaş grubumla	41	20.3	90.6
Akraba- yakınlarımla	15	7.4	98
Boş cevap	4	2	100
Toplam	202	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 202 cevap alınmıştır)

“Hangi ulaşım aracı ile gidersiniz?” sorusuna katılımcılardan 122 kişi özel otomobille, 37 kişi otobüsle, 13 kişi arkadaş grubuyla temin edilen araç ile, 13 kişi de diğer şekilde seçeneğini işaretlemiştir. Beş kişi ise soruya cevap vermemiştir.

Tablo 24. Hangi ulaşım aracı ile gidersiniz?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Özel otomobille	122	64.2	64.2
Otobüsle	37	19.5	83.7
Arkadaş grubumuzla temin ettiğimiz araçla	13	6.8	90.5
Diğer	13	6.8	97.3
Boş cevap	5	2.7	100
Toplam	190	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 190 cevap alınmıştır)

“Karaman kent merkezindeki rekreasyon alanlarına gitmek için toplu taşıma imkânlarını yeterli buluyor musunuz?” sorusu evet/hayır bir sorudur. Elli sekiz kişi evet cevabını verirken 131 kişi hayır cevabını vermiştir. Üç kişi bu soruya cevap vermemiştir. Toplu taşıma araçları yetersiz bulunmakla birlikte, ulaşımında özel araçlarını tercih ettikleri belirlenmiştir.

Tablo 25. Karaman kent merkezindeki rekreasyon alanlarına gitmek için toplu taşıma imkânlarını yeterli buluyor musunuz?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Evet	58	30.2	30.2
Hayır	131	68.2	98.4
Boş cevap	3	1.6	100
Toplam	192	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 192 cevap alınmıştır)

“Karaman kent merkezindeki rekreasyon alanlarını (park, piknik ve mesire yeri, kamp alanı vb.) yeterli buluyor musunuz?” sorusuna 31 kişi evet demiş, 155 kişi hayır demiştir. Yetmiş sekiz kişi ise fikrim yok seçeneğini işaretlemiştir. Dört kişi de bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 26. Karaman kent merkezindeki rekreasyon alanlarını (park, piknik ve mesire yeri, kamp alanı vb.) yeterli buluyor musunuz?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Evet	31	11.6	11.6
Hayır	155	57.8	69.4
Fikrim yok	78	29.1	98.5
Boş cevap	4	1.5	100
Toplam	268	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 268 cevap alınmıştır)

“Karaman kent merkezindeki rekreasyon alanlarının geliştirilmesi ve kullanımının artırılması için neler yapılmalıdır?” sorusuna katılımcılardan 71 kişi etkili reklam, 63 kişi proje yarışmaları, 75 kişi bilgilendirme ve 44 kişi diğer seçeneği işaretlemiştir. Altı kişi bu soruya cevap vermemiştir.

Tablo 27. Karaman kent merkezindeki rekreasyon alanlarının geliştirilmesi ve kullanımının artırılması için neler yapılmalıdır?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Etkili reklam çalışması	71	27.4	27.4
Proje yarışmaları	63	24.3	51.7
Daha fazla bilgilendirme	75	29	80.7
Diğer	44	17	97.7
Boş cevap	6	2.3	100
Toplam	259	100	

n = 189 (189 kişiden birkaç şık işaretleyenler olduğundan 259 cevap alınmıştır)

“Karaman kent merkezindeki rekreasyon alanlarının korunmasına yönelik ne tür çalışmalar yapılmalıdır?” sorusuna ankete katılanlardan 39 kişi alan sınırlandırılması, 55 kişi ücretlendirme, 54 kişi cezaların artırılması, 21 kişi özelleştirme, 12 kişi diğer cevabını vermiştir. Sekiz kişi cevaplamamıştır.

Tablo 28. Karaman kent merkezindeki rekreasyon alanlarının korunmasına yönelik ne tür çalışmalar yapılmalıdır?

	Frekans	Yüzde	Kümülatif yüzde
Alan sınırlandırılması	39	20.6	20.6
Ücretlendirme	55	29.1	49.7
Cezaların artırılması	54	28.6	78.3
Özelleştirme	21	11.1	89.4
Diğer	12	6.4	95.8
Boş cevap	8	4.2	100
Toplam	189	100	

“Rekreasyon alanları ile ilgili sorunlarınız var mı, varsa çözüm önerileri ile yazar mısınız?” sorusu açık uçlu soru tarzı ile hazırlanmıştır. Katılımcıların verdikleri cevapların analizi sonucu temizlik, güvenlik, elektrik, ibadethane, çocuk oyun alanı ve ulaşım yetersizliği alanlarda yaşanan önemli problemlerdir. Katılımcılar bu sorunların çözümü için insanların alanların kullanımı konusunda bilgilendirilmesi gerektiğini ayrıca alanlardan ücret alınabileceğini ve yerel yönetimin ulaşım konusunda araçların sefer sayısını artırması gerektiğini belirtmişlerdir.

Tartışma ve Sonuç

Şehirlerin sahip olduğu doğa, tarih, park, su, sahil, sportif etkinlikler ve gastronomi unsurları üzerine turizm ve rekreasyon araştırmalarının yoğunlaştığı görülmektedir. Bu bağlamda gerçekleştirilen araştırma Karaman ilinde yer alan gastronomi temalı rekreasyonel aktivitelerin gerçekleştirildiği alanları tespit etmeyi ve bu alanların insanlar üzerindeki etkisini saptanmayı

amaçlamaktadır. Araştırma sonunda 14 otel, 9 otel restoranı, 6 bağımsız restoran, 8 sokak lezzetleri, 4 AVM işletmesi, 3 kafe, 56 sulu yemek işletmesi, 85 kebab, döner, dürüm ve 5 kurum misafirhanesi gastronomi temalı kapalı alan rekreasyon alanı; 5 mesire alanı, 4 park, 8 baraj ve 3 su temalı alan açık alan rekreasyon alanı olarak tespit edilmiştir. Bu alanlarda köfte, sucuk, kokoreç, elma, divle peyniri vb. gastronomik unsurlar kullanılmaktadır. Benzer şekilde farklı şehirlerde yapılan çalışmalar incelendiğinde; Düner, (2016) Erzurum kentinin turizm unsurları arasında doğal değerlerin ön plana çıktığını ayrıca halkın en çok Ekşisu ve Çağlayan mesire alanlarını kullandığını buna bağlı olarak da bu alanların sürdürülebilirliği konusunda bazı tehlikelerin ortaya çıktığını belirtmektedir. Kargiglioğlu ve Temür (2022) Muğla kentinin gastronomi turizm potansiyeli açısından gelişmeye açık olduğunu, bu bağlamda yatırımların artırılması gerektiğini ve uluslararası seviyede festival gibi etkinliklerin yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Koçyiğit ve Yıldız (2014) Konya’da rekreasyon alanlarının her geçen gün arttığını, bu kapsamda yerel halkın istihdamına katkı vererek rekreasyon alanlarının insanların sosyal faaliyetlerindeki artışa da katkıda bulunmakta olduğunu belirtmişlerdir. Doldur ve Nesipoğlu, (2022) “Antakya Şehri ve Yakın Çevresinde Rekreasyon Faaliyetlerinin Özellikleri ve Dağılışı” başlıklı çalışmalarında Antakya’nın 600 çeşit yemeğe sahip geleneksel mutfaka sahip olduğunu, 2017’de UNESCO tarafından “Dünyanın 26. Gastronomi Şehri” olarak tescillendiğini, bu bağlamda gastronomi turizmi kapsamında yemek turları, yemek festivalleri, yöresel pazarlar ve çiftlik gezileri, yemek atölyeleri gibi rekreatif etkinliklerin yapılabileceğini belirtmişlerdir. Bu doğrultuda gerekli altyapı çalışmalarının yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Karaman işsizliğin en az olduğu kentler arasında yer almaktadır. Kadınların iş hayatında daha fazla yer alması, yoğun iş temposu ve çarpık kentleşme sonucu kent sakinlerinin fiziksel ve mental yönden rahatlayabileceği rekreatif alanlara ve unsurlara daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Alanların hijyen ve sanitasyon şartları kontrol edilmeli, güvenliği sağlanmalı ve ulaşım imkânları artırılmalıdır. Gastronomi temalı rekreasyon alanlarında tercih edilen gastronomik unsurların coğrafi işaret ile tescillenerek gelecek nesillere aktarılması, gastronomi turizmi kapsamında değerlendirilmesi, yerel ekonomiye kazandırılması ve bu alanların geliştirilip sayısının artırılması ilgili kurum ve kuruluşlara yönelik öneri olarak sıralanabilir.

Sonuç olarak Karaman ili rekreasyon alanlarının çeşitlendirilmesi ve turizm potansiyelinin artırılması amacıyla; yerel yönetimlerin aktif rol alması gerekmektedir. Bu bağlamda, gastronomi temalı rekreatif alanların belirlenmesi ve çeşitli turizm etkinliklerinin düzenlenmesi önem arz etmektedir. Yerel lezzetlerin tanıtımı ve markalaştırılması için gastronomi festivalleri, yemek yarışmaları ve tadım etkinlikleri

gibi rekreasyon faaliyetlerine odaklanılabilir. Bu etkinliklerin yanı sıra; doğa yürüyüşleri, bisiklet turları, piknik alanları ve macera parkları gibi rekreasyonel aktivitelerin geliştirilmesi de turistlerin ilgisini çekebilir. Böylece Karaman ilinin rekreasyon turizmi potansiyeli artırılabilir ve bölgenin ekonomik kalkınmasına önemli katkılar sağlanabilir.

Etik Beyan

Bu çalışmada *Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi* kapsamında belirtilen tüm kurallara uyulduğu beyan edilmiştir.

Etik Kurul Onayı

Araştırmada veri toplanmaya başlanmadan önce Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'nun 06/06/2023 tarih ve 11 sayılı toplantısında 158 karar sayısı ile etik kurul izni alınmıştır.

Çıkar Çatışması

Yazar(lar) herhangi bir çıkar çatışması bildirmemektedir.

Finansal Destek

Bu araştırma için herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

Yazarlık Katkı Beyanı

Fikir/Kavramsallaştırma: Mustafa Akturfan, Seher Akturfan, Yusuf Er, Abdullah Çuhadar, Veysel Turkak

Tasarım: Mustafa Akturfan, Seher Akturfan, Yusuf Er, Abdullah Çuhadar, Veysel Turkak

Veri Toplama: Mustafa Akturfan, Seher Akturfan, Yusuf Er, Abdullah Çuhadar, Veysel Turkak

Veri İşleme/Analiz: Mustafa Akturfan, Seher Akturfan, Yusuf Er, Abdullah Çuhadar, Veysel Turkak

Yazım – İlk Taslak: Mustafa Akturfan, Seher Akturfan, Yusuf Er, Abdullah Çuhadar, Veysel Turkak

Yazım – Gözden Geçirme ve Düzenleme: Mustafa Akturfan, Seher Akturfan, Yusuf Er, Abdullah Çuhadar, Veysel Turkak

Literatür Taraması: Mustafa Akturfan, Seher Akturfan, Yusuf Er, Abdullah Çuhadar, Veysel Turkak

Görsel Sunum: Mustafa Akturfan, Seher Akturfan, Yusuf Er, Abdullah Çuhadar, Veysel Turkak

Proje Yönetimi: Mustafa Akturfan, Seher Akturfan, Yusuf Er, Abdullah Çuhadar, Veysel Turkak

Denetim/Akademik Danışmanlık: Mustafa Akturfan, Seher Akturfan, Yusuf Er, Abdullah Çuhadar, Veysel Turkak

Yazar Notu

Bu çalışma, 17–20 Mayıs 2023 tarihinde Antalya'da düzenlenen 4th International Recreation and Sports Management Congress'in özet metin kitapçığında yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Akturfan, M., & Şen, A. (2023). Rekreasyon turizmi bağlamında gastronomi temalı festivaller. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 13(1), 230–244. <https://doi.org/10.14230/johut1349>

Altunöz, Ö., Tırıl, A., & Arslan, Ö. E. (2014). Hamsilos Tabiat Parkı'nın rekreasyon potansiyelini belirlemeye yönelik bir araştırma. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 1(1), 20–38.

Bingül Bulut, M. B. (2023). Karaahmetli Tabiat Parkı'nın rekreasyon potansiyelinin değerlendirilmesi. *GSI Journals Serie A: Advancements in Tourism, Recreation and Sports Sciences (ATRSS)*, 6(1), 259–271. <https://doi.org/10.53353/atrss.1230887>

Birinci, S., Zaman, M., & Bulut, İ. (2016). Limni Gölü Tabiat Parkı'nın (Gümüshane) rekreasyon potansiyeli. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi/Journal of International Social Research*, 9(46), 285–295.

Bozkurt, S. G. (2019). Gürün (Sivas) ilçesi Gökpınar Gölü ve çevresinin rekreasyon potansiyelinin belirlenmesi. *Türkiye Peyzaj Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 29–39.

Can, E. (2015). Boş zaman, rekreasyon ve etkinlik turizmi ilişkisi. *İstanbul Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 1–17.

Çetinkaya, G., Yıldız, M., & Özçelik, M. A. (2016). Açık hava rekreasyon kapsamında milli park kullanım engelleri. *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi/Mediterranean Journal of Humanities*, 6(1), 99–114. <https://doi.org/10.13114/MJH.2016119292>

Demir, C. (2002). Turizm ve rekreasyon faaliyetlerinin olumsuz çevresel etkileri: Türkiye'deki milli parklara yönelik bir uygulama. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(2), 93–117.

Doldur, H., & Nesipoğlu, O. (2022). Antakya şehri ve yakın çevresinde rekreasyon faaliyetlerinin özellikleri ve dağılışı. *Coğrafya Dergisi/Journal of Geography*, 44, 31–47. <https://doi.org/10.26650/JGEOG2021-896150>

Düner, M. (2016). *Erzincan kentinin rekreasyon alanları* [Yüksek lisans tezi, Erzincan Üniversitesi]. Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ekingen, N., & Şahin, H. M. (2021). Batman merkezinde ve ilçelerinde rekreasyon alanlarının incelenmesi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 161–175.

Eren, C., & Koçyiğit, M. (2020). Kent imajının ve kentsel rekreasyon alanlarına yönelik algının ölçümü. *Aksaray İletişim Dergisi*, 2(1), 66–81.

Karakan, H. İ. (2021). Gastronomi temalı rekreasyon etkinlikleri. In S. Kül Avan, E. K. Şimşek, Ö. Yayla, & M. C. Birinci (Ed.), *Rekreasyon ve turizm araştırmaları* (ss. 41–52). E-kitap.

Karaman Valiliği. (2023). Coğrafi bilgiler. <http://www.karaman.gov.tr/ilin-cografi-bilgileri>

Kargılioğlu, Ş., & Temür, E. (2022). Muğla Gastronomi Haritası (The Gastronomic Map of Muğla). *Journal of Gastronomy, Hospitality and Travel*, 5(3), 1203–1215. <https://doi.org/10.33083/joghat.2022.195>

Keleş, Ş. (2021). Destinasyon pazarlaması ve Karaman ilinin destinasyon olarak bilinirliği üzerine bir araştırma [Yüksek lisans tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi]. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Koçyiğit, M., & Yıldız, M. (2014). Yerel yönetimlerde rekreasyon uygulamaları: Konya örneği. *International Journal of Sport Culture and Science*, 2(Special Issue 2), 211–223. <https://doi.org/10.14486/IJSCS193>

Kültür Portalı. (2023). Karaman turizm aktiviteleri. <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/karaman/turizmaktiviteleri>

Kurt, M. (2009). Karaman'da eski çağlara ait kültürel unsurlar ve turizm açısından önemi. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 21, 165–196.

Lakićević, M., Žarevac, M., & Pantić, N. (2012). Gastronomic festivals in rural region of Serbia. *Megatrend Review*, 9(1), 73–82.

Şimşek, İ. (2020). *Rotamız Karaman*. Lotus Kitap Basım.

Türk Dil Kurumu. (2024, Ocak). Rekreasyon. <https://sozluk.gov.tr/>

Trabskaya, J., Gordin, V., & Tihonova, D. (2015). The study of gastronomic festivals based on cultural heritage. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2672622>

Uca, A. (2012). Karaman'da kırsal turizmin örneği: Sertavul. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23), 71–75.

Üstündağ, Ö., Devecioğlu, S., & Akarsu, E. (2011, Mayıs). Spor ve rekreasyon alanlarının şehir planlamasındaki yeri ve önemi. In *6th International Advanced Technologies Symposium (IATS'11)* (ss. 31–34). Elazığ, Türkiye.

Uyanık, H. (2023). Kentin kurgusal mekân olarak rekreatif yeşil alanlar ve parklar üzerine sosyolojik bir araştırma: Konya örneği. *İçtimaiyat*, 7(2), 488–505.

Winter, P. L., Selin, S., Cervený, L., & Bricker, K. (2019). Outdoor recreation, nature-based tourism, and sustainability. *Sustainability*, 12(1), 81. <https://doi.org/10.3390/su12010081>

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. baskı). Seçkin Yayıncılık.

Zavalna, S. (2019). *Ukrayna gastronomi festivalleri* [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.